

نگاهی به مجموعه شعر نوجوان «دو چرخه‌ها گراند» شهرام رجب زاده

رؤیاهای بزرگسالانه

[یزدان سلحشور]

● **یک**
«گوشه جادوش پر از اشک است چشم هایش همیشه می سوزد مثل هر روز، مادر مرموز باز دارد لباس می امروز»

●
«بر لبش گاه می روند غنچه یک ترانه غمگین مثل آواز چشمه‌ها آرام مثل دنیای صفا هاشیرین»

●
«شانه هایش که درد می گیرد خنده اش نیز رنگ می یازد سوزش زخم‌های انگشتش چنین به پیشانی اش می اندازد»

●
«گر از خستگی نمی گوید خنده هایش ولی چه پرتنگ است! از نگاهش به رخت‌ها بی‌دانش باز او مثل من دالش تنگ است»

●
«پس به درد چه می خورد دیگر اگر لبها این مادر نیست؟ خواهرم نیز کوچک است آخر صاحب این لباس‌ها هاس کیست؟»

نگاه اجتماعی در شعر نوجوان، گرچه نگاهی تازه نیست و سیمایه آن به آثار «محمود کیانوش» می‌رسد اما در نیمه‌های دهه ۶۰ شمسی است که این نگاه، رفته از اذحام رنگ و نور و شادی‌های کودکانه، سر بیرون می‌آورد تا به مخاطبان بگوید که جهان واقعی، متفاوت است با الفسافه پریان. آغاز، بسیاری از شاعران این نوع ادبی با این نگاه مخفی بودند. نه با خود نگاه، یا بی‌تعمات آن. می‌گفتند: «پرتاب ذهن نوجوان به تاریک‌ترین بخش‌های سرسوزش بشری ضروری نیست و بعدها، خودش فرصت از مومن دارد، چرا ما همین فرصت کوتاه بختند زدن را از وی بگیریم؟! اما نفوذ ترجمه‌های فریتمند ادبیات داستانی «کودک و نوجوان» به این شاعران آموخت که نوجوانان با اثری که به درستی تعریف شده باشد برخوردی منفعلانه نخواهند داشت. پس این گونه‌نگویی، به ناگهان متداول شد و مورد

پندرش. نسل جوان تر، بیشتر به این سمت حرکت کردند. شهرام رجب زاده متولد ۱۳۴۴ از همین نسل بود. «دو چرخه‌ها گراند» حاصل چنین نگاهی است که در بخشی از خود، از زبانی نرم و تحلیلی متناسب با ذهن مخاطبان برخوردار است اما در بخشی دیگر، زبان و تحلیل، باز تولید ذهنیت بزرگسالانه ای است که سال‌ها قبل - در دهه‌های ۴۰ و ۵۰ - در چهارپاره‌های بزرگان شعر نو آزموده شده بود. البته مخاطب نیز داشت. مخاطبانی از میان نسل جوان نه نوجوان که شاعر می‌خواست - بحتمل - برای آنان شعر بگوید. ... در حرف هایش درس و در درس تکیه گاه درس‌هایی بی کج و خفته سیاه درس‌هایی پر پیچ و پرتیچ چون زندگی است مثل ورتن، مثل آشنا، مثل بیست فصلی از درس شگفتی در چهار فصل دیگر، یک زمستان انتظار درشتی از صفر و ملاحظا لریز نیست مبحث مجموعه هایش بی تهمی است در حساسیت کیهانش بسیار نیست هیچ کاری پیش او دشوار نیست حجم آنده مرا کم می کند هرچه می خواهم فراهم می کند

گرچه زبان «ساده» است اما هر سادگی دال بر زبان متناسب برای مخاطب کودک و نوجوان نیست. «در حساسیت کیهانش بسیار نیست» هیچ کاری پیش او دشوار نیست، دارای ظاهر ساده ای است. زبان هم ساده است اما لاف‌قده، چطور؟ «محو افعی» این بخش بزرگسالانه و ارتقا یزنده، بزرگسالانه نسبت به «کلمه» است. در بیت مورد نظر که شاید از نظر یک بزرگسال بسیار سهل باشد، روابط این طور تعریف می شوند: «در حساب او - شمردن او - عددهایی که از فرط غیرقابل شمارش - زیاد نیست. عددهایی که از فرط غیرقابل شمارش بودن تنها با تعداد کیهانش‌های دنیا - که مجموعه‌های غیرقابل تصویری از ستارگان و سیارات هستند - قابل مقایسه هستند و به همین دلیل هیچ

کاری برای او سخت نیست چون (حالا در مصراع دوم می فهمیم) که شمردن کیهانشان‌ها برای او دشوار نیست! کسی آدم را به یاد «دانی کف دست از چه بی مویست زنگ زفا کف دستم مو ننداره» می اندازد و البته، سادگی آن را هم ندارد چون معنای اولیه مصراع نخست، در مصراع دوم مخدوش می شود. این البته تمام توانایی شاعر نیست.

●**دو**
«هان پدر جان! چرا نمی خندی؟ عید آمد، مگر نمی بینی؟ من که آن کفش را نمی خواهم پس چرا باز هم تو غمگینی؟»

●
«کفش کوچکم قند را بپزد! رنگ لبخندم خواهرم را داشت روی لب هاش مثل فصل بهار باغ زنبیلی از تبسم کاشت شوق مثل ستاره ای پر نور خانه‌ای در میان چشمش ساخت روی پیشانی پدر اما ابر اندوه سایه ای انداخت معنی سایه نگاهش را من و او هر دو خوب فهمیدیم در سکوتش دوباره ما آن روز بنفش های عید را دیدیم خواهرم خواست با خانم ما روشن از شادی پدر کرد گفت آن کفش را نمی خواهد تا که شاید بهار برگردد گرچه مادر به خنده لب وا کرد خواهرم چنین خیس او را دید معنی اشک‌های مادر را خواهر کوچکم نمی فهمید»

شعر آرزو دارای روایت ساده و سراسر استی است درباره اسم گذاری یک نوزاد شده، قالب شعر، نمایشی است اما توانایی شاعر در نزدیکی زبان شعر به زبان نثر، روایت را آرام و سیال در زوئی که ظاهر آتیند دارای چنین توانایی باشد فاعلان فاعلان فعلات، با افعالی - کمتر یا بیشتر - به پیش می برد و طبیعی بودن روایت با طبیعی بودن قصه مورد نظر شاعر پیوند می خورد تا حتی وجه استعاری «آرزو چندان در این شعر نوجوان توی ذوق خواننده نرند!

●**چند سالی**
«چند سالی کودکت است آرزو هایش همیشه خانه های کوچک است سقف آن کوتاه و جحش اندک است آرزو هایش سبکبال و لطیف مثل شهربازی و سبکبال و کیف چند سالی بعد او هم مثل من کم کند آرزو هایش بزرگ آرزو هایش فراوان می شود مثل باران، مثل باد مثل پرواز کبوترهای شاد روی سقف آسمان گاه گاهی دین زنگین کمان انتشار شعرهای همپیمان گفت و گوی دست‌ها با بوی نان کاستن از خستگی های پدر تابش لبخند مادر بیشتر با یگانگی کردن پرونده تاک و تفنگ افتتاح موزه تاریخ جنگ آرزو امروز آرزو مثل بهار گاه گریان لحظه ای خندان شود با گذشت روزگار سرخوش و سرشار و رنگارنگ و گرم و دالینبر آرزو دارم که تابستان شود، به نظر می رسد، شاعر به همان آسانی که موفقیت بخش نخست را به دست آورده در بخش دوم، در «آق» و «زایوه دید» بزرگسالانه خود غرق می شود و در اشاره به تجربیات خود، آن تجربیات را با بیانی شاعرانه - که به طور معمول در جوانی، این بیان را شاعرانه می‌بایم - به خواننده منتقل می کند و احتمالاً - که بحتمل - انتظار دارد که مخاطب نوجوان مفاهیم «یگانگی کردن پرونده تاک و تفنگ» / «انتخاب موزه تاریخ جنگ» را که به راحتی می‌توانست متعلق به یکی از شرمهای بزرگسالانه قیصر امین پور باشد، بفهمد یا آن ارتباط برقرار کند. برای نیست که شاعر فاضله شعری با فضای نوجوانانه یا با نگاهی بزرگسالانه را با شعری نوجوانانه نمی‌داند یا در پی خلق نوع ادبی، جدیدی است که به هر دو درستی مخاطب «نوجوان» و جوان - نظر داشته باشد؟ راستی! چه کسی جواب این سوال را می‌داند؟

●**سه**
«خواهرم یک هفته پیش اسم خود را پای فهرست بلند مردم دنیا نوشت خواهرم با نام خویش برد ما تا نامهای بهشت در دستم بود ما آن روز انتخاب مادرم بهمان بود من محبوب پدرم هستم، دیگران هم با قضا اسم هاشان آمدند ما چرا بالا گرفت گفت مادر: «پس تو هم چیزی بگو...» مکت کردم بعد گفتم: «آرزو» آرزو شیرین ترین فصل از کتاب زندگی است، مادر من خنده گفت: «هیچ اسمی بهتر از این نیست...»

طرح تجهیز معادن سنگ آهن سنگان آکمی مناقصه عمومی

فرح تجهیز معادن سنگ آهن سنگان وابسته به شرکت ملی فولاد ایران در نظر دارد از طریق انجام فراخوان عمومی انجام خدمات نگهداری و حفاظت با مشخصات و شرایط کلی ذیل را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله ای به شرحتهای واجد صلاحیت واگذار نماید:

- ۱- موضوع مناقصه: انجام امور خدمات نگهداری و حفاظت در معادن سنگ آهن سنگان
- ۲- مدت اجرا: ۱۲ ماه شمسی
- ۳- محل اجرا: استان خراسان رضوی، شهرستان خواف، بخش سنگان، معادن سنگ آهن سنگان
- ۴- شرایط مناقصه: داشتن پروانه فعالیت و مجوز انعقاد قرارداد از وزارت کار و امور اجتماعی و وزارت کشور و دیگر ارگانها و سازمانهای ذیربط
- ۵- نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ضمانتنامه بانکی به مبلغ ۱۳۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال (یکصد و بیست میلیون ریال)
- ۶- زمان و مهلت دریافت اسناد: تاریخ نشر آکمی حداکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۰
- ۷- زمان و مهلت عودت اسناد: تا پایان وقت اداری روز شنبه ۱۳۸۶/۰۱/۰۷
- ۸- محل دریافت و عودت اسناد از رزایی: داوطلبین می‌توانند به منظور دریافت اسناد مناقصه، تکمیل و عودت اسناد به غیر از ايام تعطیل و در ساعات اداری همراه یا معرفه نامه رسمی شرکت، به یکی از نشانی های ذیل مراجعه نمایند:

تهران: خیابان سهروردی شمالی، خیابان هویزه شرقی، پلاک ۴۳، تلفن: ۰۲۱-۴۷۶۰۰۰۰۰
مشهد: خیابان کوهسنگی، روبروی هتل ناله، شرکت ملی فولاد ایران، طرح تجهیز معادن سنگ آهن سنگان
تلفن: ۰۵۱-۸۴۲۷۰۰۰۰

مرکز خدمات روان شناسی و مشاوره دانشگاه با بهره مندی از اساتید و افراد متخصص، خدمات زیر را به عموم مراجعه کنندگان با تخفیف ۲۵ الی ۳۰ درصد نسبت به تعرفه های سازمان نظام روان شناسی و مشاوره ارایه می نماید.

خدمات: تربیتی، تحصیلی، شغلی، حقوقی، خانوادگی، اختلالات یادگیری و ناتوانی‌های کودکان، مشاوره پیش از ازدواج، اختلالات عاطفی، افسردگی، اضطراب وسواس، گفتار درمانی، روان پزشکی و همچنین انجام آزمونهای هوش، شخصیت، استعداد، شغلی، پیشرفت تحصیلی و ...

شعبه ۱ واقع در دانشگاه: ۲۹۹۰۲۳۶۵ از شنبه لغایت چهارشنبه ۸ الی ۱۸
شعبه ۲ واقع در بلوار کشاورز: ۸۸۹۶۶۶۶۱ از شنبه لغایت پنجشنبه ۸ الی ۲۰

Email:cpc@sbu.ac.ir
Web site:http://fep.sbu.ac.ir/cpc.aspx

قابل توجه ناشران سراسر کشور

فراخوان ثبت نام بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران

به اطلاع می‌رساند بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران از تاریخ ۱۳ تا ۲۲ اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷ در تهران برگزار می‌شود. از ناشران محترم که دارای پروانه نشر معتبر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌باشند دعوت می‌نماید برای دریافت فرم‌های ثبت نام از تاریخ ۱۳/۱۲/۸۶ به نشانی‌های ذیل و یا سایت WWW.TIBF.IR مراجعه نمایند.

ناشران تهران:

- ۱) ناشران حوزه عمومی: خیابان انقلاب، بین ویلا و کالج، خیابان پور موسی، پلاک ۲۱، واحد ۱ | تلفن: ۸۸۸۰۴۸۲۱ (تعاونی ناشران ایران)
- ۲) ناشران کودک و نوجوان: خیابان کریمخان زند، خیابان حافظ، کوچه هورچهر، پلاک ۱۱، طبقه چهارم، واحد ۸ | تلفن: ۸۸۳۳۶-۸۸۹۹۱ (انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان)
- ۳) ناشران آموزش: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، ساختمان ناشران، طبقه دوم و سوم | تلفن: ۶۹۵۵۱۰۰-۱۰۶۹۵۵۱۰۶ (انجمن فرهنگی ناشران کتاب آموزش)
- ۴) ناشران دانشگاهی: میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، کوچه شهید مهدی زاده، شماره ۷، واحد ۸ | تلفن: ۶۹۰۷۸۰۸ (انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی)

ناشران شهرستانی:

ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استانها.

ناشران محترم پس از دریافت فرم‌های ثبت نام و تکمیل آنها می‌توانند بر اساس جدول زمان بندی ذیل برای ثبت نام به نشانی فوق مراجعه نمایند.

ناشران شهرستانی می‌توانند مانند دیگر ناشران مستقیماً به نشانی‌های فوق مراجعه یا از تاریخ چهارشنبه ۱۵ اسفند تا ۲۶ اسفند فرمهای تکمیل شده را از طریق پست سفارشی به نشانی موسسه نمایشگاههای فرهنگی ایران ارسال نمایند. ناشران شهرستانی باید در پشت پاکت، حوزه ثبت نامی خود را ذکر نمایند.

حوزه فعالیت	حروف	تاریخ ثبت نام
ناشران عمومی	آ- الف- ب	۱۶-۱۷ اسفند ۸۶
	پ- ت- ث- ج- ح- خ- د- ذ	۱۸-۱۹ اسفند ۸۶
	ز- ژ- س- ش- ص- ض- ط- ظ	۲۰-۲۱ اسفند ۸۶
ناشران دانشگاهی	ع- غ- ف- ق- ک- گ- ل	۲۲-۲۳ اسفند ۸۶
	م- ن- و- ه- ی	۲۴-۲۵ اسفند ۸۶
ناشران آموزشی و کمک آموزشی		۱۵-۲۶ اسفند ۸۶
ناشران کودک و نوجوان		۱۵-۲۶ اسفند ۸۶

ترتیب الفبایی فوق با توجه به نام مندرج در پروانه نشر کلیه ناشران اعم از دولتی و غیر دولتی، موسسات، شرکت‌ها و مراکز فرهنگی می‌باشد.

روابط عمومی
موسسه نمایشگاههای فرهنگی ایران